

روایت‌شناسی داستان گردآفرید

لیلا رستم پور اظاقوری^۱، سعید پورعلی^۲

چکیده

روایت‌شناسی یکی از مباحث مهم نقد ادبی است که از ساختارگرایی نشأت گرفته است. نظریهٔ روایت-شناسی ژرار ژنت روایت را از پنج بعد نظم و ترتیب، تداوم، بسامد، وجه و لحن مورد بررسی قرار می‌دهد. از کارکردهای این نظریه، تشریح و بررسی فاصله‌های زمانی بین کنش روایت و رخدادهاست. شاهنامهٔ فردوسی شاهکار بزرگ زبان و ادبیات فارسی است که در قلهٔ کوه این ادبیات خودنمایی می‌کند. شاهنامه حاوی داستان‌های مختلفی است که فردوسی با تکیه بر منابع اصیل آنها را نقل کرده است، به همین دلیل به‌خوبی می‌توان آن را از منظر روایت‌شناسی ژنت بررسی کرد. این پژوهش با روش تحلیلی-توصیفی و استفاده از منابع کتابخانه‌ای معتبر روایت‌شناسی را در داستان گردآفرید شاهنامهٔ فردوسی مورد بررسی قرار داده است و نشان می‌دهد که هر پنج عنصر این نظریه در این داستان حضور پررنگی دارد، در زمینهٔ نظم و تداوم می‌توان گفت دارای نظم و زمان‌پریشی (سفر به گذشته و آینده) است، دارای تداوم و بسامد تک محور و مکرر است که با وجه سوم شخص دانای کل و لحن تند و ضرب‌آهنگی حماسی تبیین شده است.

کلیدواژه‌ها: روایت‌شناسی، شاهنامه، سهراب، گردآفرید.

^۱. دانش‌آموختهٔ کارشناس ارشد زبان و ادبیات تطبیقی (نویسندهٔ مسئول)

rostampour66@gmail.com

^۲. دانش‌آموختهٔ کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی

Said.pouali92@gmail.com

Narratology in the story of Gordafgarid of Shahnameh

Leila Roustampoor Otaqvani¹Sevil Amani

Abstract

Narratology is one of the important topics of literary criticism that originated from structuralism. Gerard Genet's theory of narratology examines the narrative from the five dimensions of order, continuity, frequency, aspect and tone. One of the functions of this theory is to describe and examine the time intervals between the action of the narrative and the events. Ferdowsi's Shahnameh is a great masterpiece of Persian language and literature, which stands out among the few mountains of this literature. Shahnameh contains various stories that Ferdowsi narrated based on original sources, for this reason it can be well analyzed from the perspective of Genet's narratology.

This research has investigated narratology in the story of Ferdowsi's Shahnameh Shahnameh by analytical-descriptive method and using reliable library sources, and it shows that all five elements of this theory have a strong presence in this story, in terms of order and Continuity can be said to have order and time-lapse (traveling to the past and future), it has continuity and single-axis frequency, which is explained by the omniscient third person and sharp tone and rhythm.

Keyword: narratologyT.shahnameh.sohrab.gordafarih.

1. MA in Language & Comparative Literature (Corresponding author)

rostampour66@gmail.com

2. MA in Persian Language and Literature.

Said.pouali92@gmail.com